

TITULACIÓ: LLICENCIATURA EN DRET

PLA D'ESTUDIS: 1992

ASSIGNATURA: DRET DEL CONSUMIDOR (Codi 3031)

PROFESSOR/A: CARLES ENRIC FLORENSA I TOMÀS

CURS: 4t
QUADRIMESTRE: 1r

CRÈDITS: 4,5

TIPUS: OPTATIVA

1. OBJECTIUS

Introduir l'alumne, d'una manera sistematitzada, en el coneixement dels conceptes bàsics i del règim jurídic de l'anomenat dret de consum, o dret del consumidor des del vessant de la seva protecció en l'àmbit del dret privat, així com en el maneig de la legislació general i específica més important sobre la matèria.

Es tracta d'examinar quina ha estat l'evolució i el desenvolupament doctrinal i normatiu, juntament amb el paper cabdal de la jurisprudència, entorn d'aquest pretès nou sector emergent del dret objectiu.

2. CONTINGUTS

CONTINGUT

El contingut de l'assignatura és la matèria pròpia del programa, tal com consta en l'apartat següent.

METODOLOGIA

A) **Metodologia tradicional.** L'assignatura es desenvoluparà a través de les classes teòriques, complementades per les classes pràctiques en les quals se sotmetrà a estudi i discussió un supòsit de fet sobre el qual s'hagin pronunciat els tribunals. Un Manual de referència servirà de suport necessari per a la preparació del programa. L'avaluació es farà d'acord amb un examen final escrit.

B) **Avaluació continuada.** Com a alternativa a la metodologia tradicional o, fins i tot, simultàniament a aquella, existeix la possibilitat d'implementar l'avaluació continuada en la qual només hi podrà participar un nombre tancat d'alumnes. En aquest mètode, l'alumne té un paper actiu imprescindible en el desenvolupament del temari: sota la direcció del professor, cada parella d'alumnes, prèvia documentació i anàlisi, exposarà oralment a classe una lliçó o part de lliçó del programa, la part teòrica de la qual haurà de complementar-se obligatòriament amb l'aportació de supòsits pràctics, basats o no en sentències o laudes. L'assistència a classe serà un altre dels criteris avaluadors a tenir en compte. L'avaluació continuada, en el seu cas, només qualificarà l'alumne per a la convocatòria ordinària de gener-febrer.

a) La decisió de sincronitzar ambdues metodologies docents o d'escollir-ne una de sola correspon únicament al professor en atenció, entre d'altres, al nombre de matriculats o dels d'interessats inicialment en seguir l'assignatura.

b) En el cas d'**implementar l'avaluació continuada**, la determinació del nombre adient d'alumnes i, eventualment, la seva selecció, es farà d'acord amb els següents **criteris**, exposats en ordre de preferència:

- 1.- Alumnes que constin efectivament matriculats el primer dia de classe i que desitgin acollir-se a l'avaluació continuada.
- 2.- Alumnes no matriculats presents el primer dia de classe i que desitgin acollir-se a l'avaluació continuada.
- 3.- Sorteig, en cas de que en qualsevol dels dos casos anteriors se superi el nombre adient d'alumnes.

c) Un cop feta la selecció, es durà a terme la **distribució del temari** entre els grups de treball. L'**exposició** del primer tema, o part de tema, assignat als alumnes – que no té per què coincidir amb la primera lliçó del programa – tindrà lloc el dia **7 d'octubre de 2011**.

d) La resta d'alumnes no seleccionats seguiran la metodologia tradicional, de la manera exposada en els diversos apartats d'aquesta planificació docent.

C) **En tot cas**, l'alumne podrà o haurà de dur a terme una **recensió d'una lectura recomanada**, tal com es descriu en l'apartat dedicat als materials de l'assignatura i amb el valor que se li assigna en l'apartat d'avaluació.

3. PROGRAMA

Lliçó 1. La protecció jurídica dels consumidors

1. Introducció. Consumidors, mercat i Dret.
2. L'anomenat «Dret de Consum»: la necessitat de protecció dels consumidors. La relació i l'acte de consum.
3. Les fonts del Dret de Consum en l'ordenament jurídic espanyol i català: distribució de competències. La *Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios* de 2007 i el *Codi de Consum de Catalunya* de 2010. El dret de la Unió Europea.
4. L'aparició legislativa del consumidor com a subjecte de protecció. La noció de consumidor, en general. El concepte legal de consumidor.

Lliçó 2. La formació i la forma del contracte

1. El principi d'autonomia de la voluntat i la força vinculant del contracte.
2. Els mecanismes de protecció del consumidor en la fase de la formació del contracte. La integració de les ofertes i promeses publicitàries en el contingut contractual.
3. El deure d'informació en la fase precontractual i en la de consumació.
4. El dret de desistiment, en general: configuració jurídica.
5. La forma negocial escrita com a mecanisme de protecció.

Lliçó 3. Les condicions generals de la contractació

1. Noció de condicions generals de la contractació. Els contractes d'adhesió.
2. Condicions generals i clàusules abusives: la *Ley 7/1998*, de 13 de abril, de *condiciones generales de la contratación* i el RDL 1/2007 (LGDCU).
3. Conseqüències negocials: la ineficàcia parcial del contracte com a regla general.

Lliçó 4. Modalitats específiques de contractació comercial

1. Les anomenades vendes especials.
2. Els contractes realitzats fora de l'establiment mercantil.
3. Els contractes celebrats a distància.
4. El comerç electrònic: aspectes problemàtics.

Lliçó 5. El crèdit al consum

1. Àmbit subjectiu i objectiu d'aplicació de la *Ley 6/2011*, de 24 de junio, de *Contratos de Crédito al Consumo*. L'eventual interferència amb la *Ley de Venta a Plazos de Bienes Muebles*.
2. Obligacions informatives en la fase de formació de la voluntat contractual.
3. Forma i contingut obligatori del contracte.
4. Crèdit al consum i adquisició de béns: l'anomenada vinculació contractual.

Lliçó 6. La protecció del consumidor en l'accés a l'habitatge

1. El comprador o arrendatari com a consumidor. La noció d'habitatge.
2. El desenvolupament normatiu del deure d'informació.
3. La celebració del contracte.
4. Els habitatges de protecció oficial.

Lliçó 7. La tutela del consumidor en el contracte de transport de viatgers

1. Concepte i característiques generals. Modalitats de transport i regulació. La Junta Arbitral del Transport.
2. El transport terrestre. Especial referència al transport ferroviari.
3. El transport aeri: l'incompliment de les obligacions de la companyia aèria.
4. El transport marítim.

Lliçó 8. Els viatges combinats

1. Àmbit subjectiu i objectiu d'aplicació: el concepte de viatge combinat.
2. El contracte de viatge combinat: promoció publicitària, informació complementària, formalització i contingut.
3. Modificació i cancel·lació. Desistiment del consumidor.
4. Responsabilitat de l'agència de viatges.

Lliçó 9. La reparació i l'assistència tècnica

1. El contracte de reparació i assistència tècnica: naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. El contracte de reparació: concepte.
3. La reparació de vehicles.
4. La reparació d'aparells d'ús domèstic.
5. El servei tècnic i la venda de recanvis.

Lliçó 10. El règim de garantia dels productes i serveis

1. Règim general de garantia dels productes i serveis de consum.
2. La manca de conformitat del bé amb el contracte i els mecanismes de protecció: responsabilitat del venedor i drets del consumidor i usuari.
3. Exercici dels drets pel consumidor i usuari.
4. La garantia comercial addicional i el règim dels productes duradors.

Lliçó 11. La protecció jurisdiccional. El sistema arbitral de consum

1. La tutela del consumidor en el procés civil. La protecció dels interessos individuals i les accions col·lectives. Les Associacions de Consumidors.
2. El sistema arbitral de consum: el Real Decreto 231/2008, de 15 de febrero, por el que se regula el *Sistema Arbitral de Consumo*. Les Juntes Arbitrals de Consum.
3. Naturalesa i característiques. El col·legi i el procediment arbitral.
4. El laude: arbitratge de dret i arbitratge d'equitat.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

A banda de la bibliografia recomanada, l'alumne haurà de comptar amb el suport de la legislació relativa a la matèria. A títol orientatiu, i d'entre el mercat de reculls legislatius, se suggereix:

- *CODI BÀSIC DE CONSUM I COMERÇ ELECTRÒNIC*, I. BARRAL, M. D. GRAMUNT i M. R. LLÀCER, Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya., Barcelona, 2003.
- *LEGISLACIÓN DE CONSUMO*, edició a càrrec de María Ángeles PARRA LUCÁN, Tecnos, 3a. ed., Madrid, 2010.
- *CÓDIGO DE CONSUMO*, edició a càrrec de M. J. MARÍN LÓPEZ i P. MARTÍNEZ ESPÍN, Aranzadi, 2010

RECENSIÓ DE LA LECTURA RECOMANADA

Se subministrarà a l'alumne el títol de la lectura recomanada, la qual haurà de buscar i obtenir pel seu compte. És una activitat *voluntària* i individual en el cas de l'avaluació tradicional (examen final) i *obligatòria* en el cas de l'avaluació continuada, consistent en la realització d'un examen crític sobre un estudi o escrit jurídic recomanat pel professor de l'assignatura i relatiu a la matèria del programa. No és, doncs, un resum, sinó un comentari personal sobre la lectura - llibre, article de revista, etc. -, tot valorant l'opinió o criteri de l'autor.

La recensió es pot dividir en parts, coincidents o no amb les de la pròpia lectura recomanada, no es pot lliurar realitzada a mà i l'extensió ha de ser d'entre un mínim de 2 i un màxim de 10 planes.

La recensió haurà de presentar-se:

- a) en el cas de l'avaluació tradicional, en qualsevol moment durant la vigència del quadrimestre corresponent, fins al mateix dia de l'examen final, i es lliurarà al professor de l'assignatura o a la Secretaria del Departament de Dret Privat;
- b) en el cas de l'avaluació continuada, en qualsevol moment durant la vigència del quadrimestre corresponent fins a la data límit del **16 de desembre** de 2011 i es lliurarà al professor de l'assignatura o a la Secretaria del Departament de Dret Privat.

5. BIBLIOGRAFIA

D'entre els escassos manuals sobre dret del consum, proposem els següents:

- BOTANA GARCÍA, Gema-RUIZ MUÑOZ, Miguel (Coordinadores), *Curso de protección jurídica de los consumidores*, McGraw-Hill, Madrid, 1999.
- LASARTE ALVAREZ, Carlos, *Manual sobre protección de consumidores y usuarios*, Dykinson, 4a ed., Madrid, 2010.
- REYES LÓPEZ, María José, *Manual de derecho privado de consumo*, La Ley, Madrid, 2009.

Així mateix, és útil la consulta de les següents pàgines web:

www.consum.cat

www.consumo-inc.es

6. AVALUACIÓ

A) L'avaluació de l'assignatura es realitzarà depenent de la metodologia emprada, si és el cas:

a) **METODOLOGIA TRADICIONAL**: mitjançant un examen final escrit de tipus teòric i, si s'escau, pràctic, de caràcter obligatori per l'alumne matriculat, que se superarà obtenint la qualificació d'APROVAT. La qualificació final d'aprovat s'obindrà amb la suficiència demostrada en totes les respostes a les preguntes, inclosa la part pràctica si n'hi ha. Els i les alumnes que hagin realitzat la recensió de la lectura recomanada podran veure incrementada la nota obtinguda en l'examen final; aquesta circumstància es farà palesa mitjançant el símbol * al costat del nom o de la nota de l'alumne.

b) **AVALUACIÓ CONTINUADA**: mitjançant el seguiment individualitzat de cada alumne en el qual es valorarà, principalment, la documentació aportada i l'exposició oral sobre el tema o part del tema de la manera descrita en l'apartat de la metodologia, la recensió de la lectura recomanada i l'assistència a classe, que en cap cas, podrà ser menor al 80% de les hores lectives, així com la participació en d'altres activitats que es puguin organitzar (conferències, etc.).

B) En el cas de l'avaluació continuada, l'alumne també podrà optar sempre per l'avaluació mitjançant examen escrit com a criteri determinant. En aquest cas, l'activitat duta a terme per l'alumne durant el curs serà degudament avaluada i mai en perjudici de la nota obtinguda en l'examen.

C) L'examen escrit serà imprescindible per a incrementar la nota final obtinguda a través de l'avaluació continuada i, en qualsevol cas, necessària per a obtenir la màxima qualificació.

D) La qualificació (provisional) dels alumnes acollits a l'avaluació continuada es farà pública abans de que acabi el període lectiu del primer quadrimestre.